

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 19P/46/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114217061
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Macášková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2114217061.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudkyňou JUDr. Danou Macáškovou, vo veci starostlivosti o maloletého: J. W., I.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov matky - Q. W., I.. XX.X.XXXX, Z. M. XXXX/X, G. a otca - L. F., I.. XX.X.XXXX, Z. O.. H. XXXX/XX, G., o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný s účinnosťou od 1.9.2014 prispievať na výživu maloletého J. sumou 80,-eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Dlhé výživné za obdobie od 1.9.2014 do 11.5.2015 vo výške 280,- eur súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 10,-eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 10P/12/2013-54 zo dňa 18.6.2013 v časti bežného výživného na maloletého J..

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka svojím návrhom doručeným súdu dňa 23.6.2014 žiadala zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému J.. Na pojednávaní dňa 27.10.2014 upresnila svoj návrh tak, že vyživovaciu povinnosť žiada zvýšiť na sumu 100,- eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to zárobkom matky; Správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 18.12.2014, oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 10P/12/2013 a zistil nasledovný skutkový stav:

Matka uviedla, že naposledy bola vyživovacia povinnosť upravená rozsudkom zo dňa 14.6.2013, odvtedy došlo k zmene pomerov u maloletého, ktorý od 1.9.2014 začal navštevovať prvý ročník ZŠ v Trnave. Výdavky v súvislosti s nákupom učebných pomôcok boli na začiatku školského roka približne vo výške približne 230,-eur v čom sú zahrnuté zošity, písacie potreby ako i školská taška. Okrem toho bolo nutné maloletému zakúpiť úbor na telesnú výchovu a obuv na telesnú výchovu, prezuvky do školy ako i zakúpiť mu viac oblečenia keď začal chodiť do školy s čím boli výdavky asi 250,-eur. Maloletý navštevuje školskú družinu a jedáleň s čím sú spojené výdavky 30,-eur na obedy mesačne a návšteva družiny 20,-eur raz za dva mesiace. Od 1.10.2014 maloletý má i desiatu v škole s čím je spojený výdavok 20,-eur mesačne. Maloletý navštevuje plavecký krúžok, kde chodí už tri roky, teda chodil naň už v čase poslednej úpravy výživného, mesačne je tento výdavok 30,-eur, chodia tam počas školského roka, teda 10 mesiacov v roku, iné krúžky nenavštevuje. Maloletý je stále pozorovaný na neurológii, s týmto nie

sú žiadne výdavky. Maloletý nemá také zdravotné problémy s čím by boli spojené pravidelné mesačné výdavky. V ostatnom sú s maloletým len bežné výdavky. Stále býva s maloletým v byte rodičov, na domácnosť im prispieva tým spôsobom, že všetky výdaje spojené s užívaním bytu ňou a maloletým si platí sama, mesačne sú tieto výdavky 110,-eur.

Ďalej matka uviedla, že je zamestnaná, jej priemerný čistý mesačný príjem je 560,-eur. U terajšieho zamestnávateľa pracuje od 1.1.2014, pracovný pomer je uzavretý na dobu určitú do 31.12.2015. Okrem príjmu zo zamestnania iný príjem nemá. Otec si vyživovaciu povinnosť riadne plní, dlh na výživnom nemá, okrem toho iným spôsobom sa nepodieľa na výžive maloletého, maloletého nenavštevuje.

Otec uviedol, že s predmetným návrhom nesúhlasí ani čiastočne. Od posledného konania o výživnom u neho nedošlo k žiadnej zmene, je stále nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,-eur mesačne, okrem toho má príjem za aktivačné práce vo výške 20,-eur mesačne, nemôže si nájsť prácu z toho dôvodu, že bol v minulosti súdne trestaný, bol vo výkone trestu. Z úradu práce mu bola viackrát ponúkaná práca, do práce nebol prijatý, pretože každý žiada výpis z registra trestov bez záznamu.

Na otázku z čoho žije, keď z dávky v hmotnej núdzi platí výživné vo výške 50,-eur mesačne? Otec uviedol: „Žijem ako sa dá, žijem u priateľky v jej byte, moja priateľka je zamestnaná, finančne mi pomáha ona ako i moji rodičia, iné vyživovacie povinnosti nemám. Ja nie som schopný platiť vyššie výživné ako mám určené. Mám ešte i exekučné príkazy, keď mám dlhy voči štátu v súvislosti s výkonom trestu z minulosti. Môj dlh je viac ako 100.000,-eur. Je pravdou, že platím 50,-eur mesačne.“

Na otázku súdu, či má matka vedomosť o tom, že má otec nejaký iný príjem okrem poberaných dávok v hmotnej núdzi? Matka uviedla: „Ja mám vedomosť, že otec maloletého je už 6 rokov zamestnaný u nejakého W. V., myslím, že je živnostník, neviem, kde býva tento pán, vykonávajú stavebné práce, prerábajú bytové jadrá. Ja som sama videla, že odporca robil na takejto prerábke bytu, bolo to v roku 2013, kedy u mňa otec maloletého žil a chodil na takéto prerábky. Otec u mňa žil v mesiacoch február, marec 2013.“

Otec uviedol: „Ten pán W. V. nie je živnostník a nemôže pracovať, pretože jeden a pol roka už je PN je po operácii. Je pravdou, že som v minulosti pracoval s ním, ale len brigádniccky je to môj kamarát, takže som mu pomáhal pri stavebných prácach, naposledy to bolo pred viac ako rokom, bolo to podľa potreby, ja sa neviem vyjadriť, koľkokrát som mu bol takto pomôcť, niekedy mi dal za deň 30,-eur niekedy 50,-eur. Ja sa neviem vyjadriť ako dlho som takto uňho pracoval. Stal sa mu potom úraz, takže už ani on nevykonáva tieto práce.“

Kolízna opatrovníčka uviedla, že doporučuje vyhovieť návrhu matky a primerane zvýšiť výživné, nakoľko u maloletého dieťaťa došlo k zmene pomerov, maloletý nastúpil na základnú školu, výšku výživného navrhuje zvýšiť vzhľadom na potreby maloletého dieťaťa a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov.

Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 10P/12/2013 súd zistil, že rozsudkom č.k. 10P/12/2013-54 zo dňa 18.6.2013 bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej sa otec zaviazal s účinnosťou od 22.2.2013 platiť výživné na maloletého J. v sume 45,- eur mesačne. Nedoplatok na výživnom vo výške 84,99 eur sa otec zaviazal zaplatiť v mesačných splátkach po 5,- eur.

Zo zápisnice z pojednávania dňa 18.6.2013 súd zistil, že maloletý J. v tom čase navštevoval materskú školu, navštevoval neurologickú ambulanciu, za lieky mesačne matka doplácala sumu 10,- eur, maloletý tiež navštevoval logopédiu kde platila 12,- eur týždenne. Matka bola zamestnaná v spoločnosti D.I.Services, spol. s r.o. s priemerným čistým mesačným príjmom 380,- eur, s maloletým bývala v byte svojich rodičov. Otec bol v tom čase nezamestnaný, uviedol, že má stredoškolské vzdelanie - Letecké opravovne Trenčín v odbore mechanik leteckých strojov, od skončenia strednej školy nikdy nepracoval. Bol evidovaný ako nezamestnaný, poberal dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur, žil sám v prenajatom byte. Iné vyživovacie povinnosti nemal.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.7.2013.

Z potvrdenia zamestnávateľa matky - BONUL, s.r.o., Nitra súd zistil, že priemerný čistý mesačný príjem matky za obdobie jún 2014 až november 2014 bol 561,28 eur.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 18.12.2014 súd zistil, že otec nepoberá žiadne štátne sociálne dávky.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 18.12.2014 súd zistil, že otec nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, predchádzajúca evidencia bola od 22.10.2008 do 14.5.2013, počas evidencie mu písomnou formou nebolo ponúknuté vhodné voľné pracovné miesto.

Podľa § 62 ods. 2, 3, 5 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (ods. 2) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (ods. 3) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (ods. 5)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

V danej veci súd dospel k záveru, že návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný.

Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom.

Z citovaného zákonného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že na strane oprávneného zákon ustanovuje hľadisko odôvodnenosti potrieb. Odôvodnenosťou treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Treba vychádzať z pojmu výživné, tak ako ho vymedzila aplikačná prax. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Ďalej sú odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje.

Odôvodnenosť potrieb vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať. Miera potrieb dieťaťa je rôzna. Závisí od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopností, zdravotného stavu, záujmov, nadania, talentu, vzdelania, od formy prípravy na budúce povolanie. V prípade obmedzených predpokladov na strane rodičov sa preto môže pohybovať od bežných najzákladnejších potrieb nutných pre život až po plné uspokojenie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa. Je teda úmerná životnej úrovni rodičov.

Z citovaného ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva obligatórna povinnosť súdu ("vždy prihliadne") prihliadať na vývoj životných nákladov, a to pri zmene pomerov, t.j. v prípade, keď už má preukázané, že je daná relevantná zmena pomerov odôvodňujúca zmenu rozhodnutia alebo dohody upravujúcich vyživovaciu povinnosť. Treba odlišovať objektívnu okolnosť vývoja životných nákladov (zasahujúcu tak oprávneného, ako aj povinného), ktorá je vyjadrená príslušnými štatistickými ukazovateľmi (nárast cien), od subjektívneho zvýšenia životných nákladov z určitých dôvodov, ktoré samo osebe môže byť relevantnou zmenou pomerov.

V danej veci z vykonaného dokazovania je zrejmé, že od poslednej úpravy vyživovacej došlo k podstatnej zmene pomerov u maloletého J., ktorý začal od septembra 2014 navštevovať základnú školu, preto súd

zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému s účinnosťou od 1.9.2014, keď nástupom maloletého do školy sa zvýšili výdavky na zabezpečenie základných potrieb maloletého ako je oblečenie, školské pomôcky, poplatky v škole (obedy, návšteva družiny), zvýšili sa i výdavky na výživu maloletého, ktorý je starší o dva roky.

Matka bola v čase poslednej úpravy výživného zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom 380,- eur, teda jej príjem je v súčasnosti vyšší približne o 180,- eur.

Otec bol nezamestnaný, poberal dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur a vykonával aktivačné práce so zárobkom 20,- eur mesačne. V súčasnosti je otec stále nezamestnaný, podľa jeho tvrdenia je evidovaný na úrade práce a pobera dávkou v hmotnej núdzi, čo však nebolo v konaní preukázané, keď zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 18.12.2014 vyplýva, že otec nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, predchádzajúca evidencia bola od 22.10.2008 do 14.5.2013, otec nepoberá ani štátne dávky.

Vzhľadom na uvedené, súd pri rozhodovaní vychádzal s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine zo skutočnosti, že otec dlhodobo nepracuje, nie je evidovaný ani na úrade práce, čím si znižuje možnosť nájsť si prácu s pravidelným zárobkom, napriek tomu, že má pravidelné výdavky - výživné na maloleté dieťa. Súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bránili otcovi zamestnať sa. Podľa názoru súdu otec ani nemá záujem sa zamestnať, keď ako vyplýva z jeho výpovede zo dňa 18.6.2013 v konaní vedenom pod sp.zn. 10P/12/2013, po skončení strednej školy nikdy nepracoval. Skutočnosť, že bol vo výkone trestu čo mu sťažuje možnosť nájsť si prácu súd považoval za účelové tvrdenie otca, napokon uvedené si privodil sám a táto skutočnosť nemôže byť na úkor vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu.

Preto súd pri určení výživného vychádzal z čistej minimálnej mzdy, ktorá v roku 2014 bola vo výške 304,84 eur (Nariadenie vlády SR č. 321/2013 Z.z.) a v súčasnosti je čistá minimálna mzda vo výške 326,78 eur (Nariadenie vlády SR č. 297/2014 Z.z.), ktorú by otec dosahoval v prípade ak by sa zamestnal, v čom mu nič nebráni.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca v rozsahu tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, keď podľa názoru súdu takto určená vyživovacia povinnosť zodpovedá citovaným zákonným ustanoveniam, teda odôvodneným potrebám maloletého ako i zárobkovým možnostiam povinného - otca.

Nakoľko výživné bolo zvýšené spätne od 1.9.2014, otcovi vzniklo dlžné výživné za obdobie od 1.9.2014 do 11.5.2015 vo výške 280,- eur (8 mesiacov - september 2014 až apríl 2015 krát 35,- eur, t.j. suma o ktorú bolo výživné zvýšené). Dlžné výživné vzhľadom na jeho výšku, súd povolil otcovi v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, splácať v mesačných splátkach tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko v danej veci išlo o konanie ktoré možno začať i bez návrhu.

Zároveň súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, zmenil posledné rozhodnutia súdu o výživnom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti:

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.